

8. medzinárodná konferencia Školské knižnice ako informačné a kultúrne centrá škôl

Ôsmy ročník medzinárodnej konferencie Školské knižnice ako informačné a kultúrne centrá škôl zorganizovala Slovenská pedagogická knižnica pod záštitou ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Dušana Čaploviča 15. mája 2014 v prednáškovej sále Univerzitnej knižnice v Bratislave. Na medzinárodnej konferencii sa zúčastnilo 122 účastníkov z radov pedagogickej a knihovnickej verejnosti zo Slovenskej aj Českej republiky. Cieľom konferencie bolo charakterizovať stav, špecifiká a úskalía činnosti slovenských školských knižníc, odovzdať si praxou overené dobré skúsenosti pri podpore čítania a rozvoji informačnej výchovy, vzájomne sa obohatiť o nové poznatky v oblasti hľadania nových metód na formovanie čitateľských kompetencií žiakov základných a stredných škôl a upevniť spoluprácu medzi slovenskými a českými odborníkmi.

Medzinárodnú konferenciu **slávnostne otvoril minister školstva Dušan Čaplovič**. Vo svojom príhovore vyzdvihol činnosť školských knihovníkov, ktorí dennodenne formujú myslenie a charakter žiakov, upevňujú ich čitateľské návyky počas

výučovania i v rámci voľného času, rozvíjajú ich informačné vedomosti, schopnosti a zručnosti. Okrem iného ocenil angažovanosť 1 211 českých a slovenských základných a stredných škôl, ktoré sa zapojili do projektov metodického centra Slovenskej pedagogickej knižnice pre školské knižnice zameraných na podporu čítania. Na záver poďakoval všetkým školským knihovníkom, učiteľom, vychovávateľom a riaditeľom škôl za to, že sa usilujú na jednej strane zapojiť do podujatí aj žiakov, ktorí sú menej nadaní, s menšími intelektovými schopnosťami, alebo ktorí pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia. Na druhej strane im ďakoval aj za to, že tieto podujatia pripravujú na úkor svojho voľného času, často aj na úkor svojej rodiny.

S prvou prednáškou pod názvom **Analyza stavu školských knižníc za rok 2013** vystúpila ústredná metodička pre školské knižnice Rozália Cenigová. Svoju prednášku mala rozdelenú to dvoch častí. V prvej časti na základe stručnej analýzy vybraných štatistických ukazovateľov, ktoré vyplnili školské knižnice v štatistických výkazoch, a na základe do-

Medzinárodná konferencia Školské knižnice ako informačné a kultúrne centrá škôl za účasti Dušana Čaploviča, ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR (foto: Slovenská pedagogická knižnica)

plňujúcich materiálov, najmä z metodického centra Slovenskej pedagogickej knižnice pre školské knižnice, komentovala získané informácie z oblasti počtu škôl a školských knižníc, knižničného fondu, používateľov, výpožičiek, podujatí pre používateľov, informačných technológií, personálneho zabezpečenia a hospodárenia školských knižníc, pričom zdôraznila pozitívne aj negatívne zistenia. Pomocou obrazového materiálu zvlášť podrobne predstavila tri projekty metodického centra Slovenskej pedagogickej knižnice pre školské knižnice na podporu čítania, a to **4. ročník česko-slovenského projektu pre základné školy Záložka do knihy spája školy: Namaľuj mi svojho obľúbeného literárneho hrdinu**, **2. ročník celoslovenského projektu pre stredné školy Záložka do knihy spája slovenské školy**, **9. ročník celoslovenského projektu Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice** zameraného na tému **Školské knižnice: Brána do života**. V druhej časti svojej prednášky predstavila činnosť samotného metodického centra vo forme poskytovania odborného poradenstva a konzultácií, vypracovania metodických materiálov, vedenia *Adresára školských knižníc v Slovenskej republike*, organizovania odborných seminárov, medzinárodnej konferencie, projektov na podporu a rozvoj čitateľskej gramotnosti, prednáškovej, publikačnej a propagačnej činnosti.

Následne po uvedenej prednáške nasledovalo **slávnostné oceňovanie piatich víťazov 9. ročníka celoslovenského podujatia Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice**. Minister školstva Dušan Čaplovič osobne odovzdal riaditeľom škôl a školským knihovníkom zo základných škôl Lutiše, Spišská Nová Ves, Trstená, Krasňany a Stará Bystrica šeky s príslušnou finančnou odmenou.

Medzinárodná konferencia pokračovala prezentáciou školského knihovníka Antona Balažoviča zo Základnej školy J. A.

Komenského v Bánovciach nad Bebravou, ktorý vo svojej prednáške **Od výmeny záložiek k písaniu klasických listov** najskôr stručne predstavil svoju školskú knižnicu, klasické vyučovacie hodiny, besedy, recitačné a vedomostné súťaže a kvízy v školskej knižnici. Potom podrobne hovoril o priateľskej výmene záložiek s pridelenou priateľskou českou školou. Svoje rozprávanie o čítaní klasických papierových listov samotnými slovenskými žiakmi doplnil ukážkou z videa.

Prvý vzácny hosť z Českej republiky Naďa Rollová z neziskovej organizácie Nová škola vo svojej prednáške **Brána ke vzdělávání – školní čtenářské kluby** detailne predstavila cieľ projektu, činnosť klubov, tri základné piliere klubovej práce, personálne zabezpečenie klubovej práce, metodickú podporu klubom a prínos klubov pre deti.

Valéria Pekárová v prednáške **Aktivně využívání čítania na Základnej škole Lutiše** hovorila predovšetkým o aktivitách zameraných na rozvoj čitateľských schopností a zručností, ktoré školská knižnica realizuje počas celého školského roka. Podrobnejšie predstavila aj víťazné podujatie na podporu čítania *Spoznaj svoj kraj, sprav z neho raj*.

Druhý vzácny hosť z Českej republiky Eva Slavíková zo Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej a Vyššej odbornej školy v Pardubiciach sa vo svojej prednáške **Podíl elektrotechnických zařízení a audiovizuálních prostředků na rozvíjení čtenářské gramotnosti žáků středních škol** zamerala na využitie čítačiek elektrotechnických kníh, audiokníh a filmov vo vyučovaní. Dopodrobna opísala aj obsah jazykových a literárnych cvičení a činnosť dramatického krúžku.

Školská knihovníčka Zuzana Hricová zo Základnej školy na Levočskej ulici v Spišskej Novej Vsi predstavila v prednáške **Kreativně čítanie – nástroj rozvoja čitateľskej gramotnosti** cieľ kreatívneho čítania. Účastníkom medzinárodnej

PODUJATIA

konferencie vysvetlila metódy aktívneho čítania a čítania s ceruzkou. Na bohatom obrazovom materiáli dokumentovala nielen slovnú-logickú, komunikačnú a pohybovú kreativitu žiakov v školskej knižnici, ale aj ocenené podujatie *Strom poznania*, ktoré zorganizovala na netradičných miestach a s využitím netradičných metód a foriem práce s informačnými zdrojmi.

Eva Kadlubová v rámci svojej prednášky **Rozvoj čitateľskej gramotnosti na Základnej škole P. O. Hviezdoslava v Trstenej** rozprávala o jednotlivých aktivitách na podporu čítania. Podrobnejšie informovala napríklad o aktivitách typu: Keď postava oživa, Lupienky slov, Povesti starej Trstenej. Svoje rozprávanie ukončila prezentáciou oceneného podujatia *SOS – záchrana vyschýnajúceho stromu menom knihovník*, ktoré školská knižnica pripravila vo forme zážitkových vyučovacích hodín pre všetky triedy školy.

Medzinárodnú konferenciu uzatvorila prednáškou **Čítanie, detský čitateľ a mediálna doba** Ľudmila Hrdináková z Katedry knižničnej a informačnej vedy Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Vo svojej prednáške sa najskôr sústredila na vysvetlenie vzťahu medzi médiami a čítaním. Potom opísala stratégie intenzívnej motivácie k čítaniu. Zvlášť zdôraznila, že je potrebné správne sa pýtať detského čitateľa, zaostriť pozornosť na jeho záujem a pomôcť slabším pri čitateľských aktivitách. Na záver predstavila kognitívne orientované metódy, ako je napríklad lov knižných molí, zoznámenie dvoch postáv, knižný súd.

Mgr. Rozália Cenigová
rozalia.cenigova@spgk.sk
foto: Knižnica Ružinov